

DE KLACHTENCOMMISSIE VAN DE STICHTING GGzE

is inzake de klacht 2020/052 van:

De heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in De Woenselse Poort, de afdeling Longcare 1D, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. Ontstaan en loop van het geding

De klachtencommissie ontving op 23 oktober 2020 een klaagschrift, gedateerd eveneens 23 oktober 2020, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

Klager heeft zich voor het opstellen van zijn klaagschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon. Bij de mondelinge behandeling van de klacht werd klager eveneens bijgestaan door mevrouw XXXX.

De klacht richt volgens het klaagschrift zich tegen mevrouw XXXX, Gz-psycholoog en zorgverantwoordelijke van klager.

De klachtencommissie ontving op 27 oktober 2020 een verweerschrift, gedateerd eveneens op 27 oktober 2020. Verweerder heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX. Het verweerschrift vermeldt dat mevrouw XXXX het verweer heeft gevoerd. Zij zal hierna als verweester worden aangeduid.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerder te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klager en verweester, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding. De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 5 november 2020.

Klager is er blijkens de toestemmingsverklaring mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het dossier inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op de beslissing tot toepassing van dwangbehandeling (verplichte zorg) door het beperken van telefoon- en internetverkeer.

3. Standpunt van de klager

Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren. Hij stelt zich op het standpunt dat hij op een geestelijk pijnlijke manier wordt behandeld, dat hij niemand heeft verkracht en dat er geen reden is om zijn telefoon en laptop te controleren.

4. Standpunt van de verweester

Verweester stelt dat klager eerder diverse mensen via sociale media heeft benaderd, waarbij het toen mogelijk ging om minderjarigen. Toen is in overleg met klager besloten dat hij zijn laptop en telefoon laat controleren en dat hij meer openheid zou betrachten bij het gebruik van zijn laptop en telefoon. Tevens zou hij meer openheid geven in zijn zoekgeschiedenis. Momenteel mag klager

zijn laptop en telefoon gebruiken van 8 uur tot 12 uur, van 13 uur tot 17 uur en van 18 uur tot 21.30 uur. In de overige uren worden de telefoon en de laptop in beslag genomen en gecontroleerd. Voorts is sprake van een onder toezicht gebruiken van sociale media en het in gesprek gaan met klager over zijn (sexuele) behoeftes en belevingen. Over dat toezicht klaagt klager overigens niet, alleen over het beperkte gebruik.

Er is bij klager, aldus verweester, sprake van een chronisch psychotisch toestandsbeeld met grootheidswaarden waarbij hij wisselend is in het toestaan van controles van de laptop en de telefoon. Juist omdat klager wisselend is in het geven van toestemming tot het afgeven en controleren van deze communicatiemiddelen wenst verweester over te gaan tot het opleggen van dwangbehandeling ex artikel 9.6 WvGGZ, zoals opgenomen in het zorgplan.

Daarbij is verweester van mening dat de proportionaliteit, de subsidiariteit en de doelmatigheid en veiligheid voldoende geborgd worden. Klager mag immers het grootste gedeelte van de dag van de telefoon en laptop gebruik maken terwijl de nacht voor de nachtrust is bestemd. Klager kan slechts enkele uren per dag geen gebruik maken van de laptop en de telefoon teneinde in die uren controles toe te staan. Daarmee blijft klager dus voor het overgrote gedeelte van de dag het gebruik van zowel de laptop als de telefoongebruik mogelijk.

5. Bevoegdheid klachtencommissie

Klager verblijft op grond van een strafrechtelijke titel (artikel 37 WvS): TBS met dwangverpleging, laatstelijk verlengd per 26 augustus 2020 in GGzE. Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 van de WvGGZ de klachtprocedure van deze wet van toepassing. Dat betekent dat klager bij de klachtencommissie een klacht zoals omschreven in artikel 10:3 van de WvGGZ kan indienen.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 3 van de WvGGZ.

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat de klacht die klager naar voren heeft gebracht namelijk over de beslissing tot dwangbehandeling behoort tot de in artikel 10:3 genoemde verplichtingen en beslissingen op grond waarvan een patiënt een klacht kan indienen. Het klachtrecht op grond van de WvGGZ is derhalve van toepassing op de klacht die klager naar voren brengt.

6. Beoordeling

Op grond van artikel 8:11 WvGGZ kan de zorgverantwoordelijke, indien er sprake is van verzet als bedoeld in artikel 1:4 WvGGZ, beslissen tot het verlenen van verplichte zorg waar het zorgplan niet in voorziet voor zover zonder die verplichte zorg het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen of voor zover dit volstrekt noodzakelijk is om het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene binnen een accommodatie doet veroorzaken, af te wenden. noodzakelijk is (artikel 9.6 lid 1 sub a en sub b WvGGZ).

Ingevolge artikel 9.6 lid 7 WvGGZ stelt de geneesheer directeur de betrokkene in kennis van de beslissing ex artikel 9.2 WvGGZ van de zorgverantwoordelijke inzake de dwangbehandeling, waarbij gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een klacht daartegen.

Aan de formele vereisten inzake het doen van een tijdige en correcte mededeling op grond van de wet is aldus voldaan, zodat de klachtencommissie ook inhoudelijk de inhoud van de klacht zal toetsen.

Uit het zorgplan blijkt dat door het gebruik van de laptop van klager diens sexuele beleving steeds meer op de voorgrond is komen te staan waarbij hij (toen) ook contact heeft gezocht met minderjarige vrouwen op social media. Gelet op de voorgeschiedenis van klager en de bij herhaling verlengde TBS is het daarom terecht dat verweester daarover met klager in gesprek is gegaan, waarbij het echter onvoldoende is gelukt om daarover met klager een constructief gesprek aan te

gaan en waarbij hij bovendien wisselend is in het maken van afspraken over het gebruik en het controleren van zijn laptop en zijn telefoon.

In het zorgplan is opgenomen dat de laptop en de telefoon in feite door klager 'gewoon' gebruikt mogen worden van 8 uur tot 12 uur, van 13 uur tot 17 uur en van 18 uur tot 21.30 uur. Op de andere uren levert klager zijn telefoon en laptop in voor controle, waarbij bovendien is afgesproken dat klager onder toezicht gebruik mag maken van social media. Over dat laatste klaagt klager echter niet, hij klaagt slechts over de beperkingen in het gebruik en de controles van zijn laptop en telefoon.

Blijkens de motivering van de beslissing van verweerster is zowel sprake van ernstig nadeel dat zonder dwangbehandeling niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen (artikel 9.6 lid 1 sub a WvGGZ) als van ernstig nadeel dat zonder toepassing van de dwangbehandeling binnen de accommodatie niet kan worden weggenomen (artikel 9.6 lid 1 sub b WvGGZ).

In de beslissing van verweerster d.d. 19 oktober 2020 staat dit weliswaar niet zo duidelijk aangegeven in de aanhef van die beslissing (daarin lijkt alleen te zijn aangegeven dat sprake is van ernstig nadeel dat zonder dwangbehandeling niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen, dus artikel 9.6 lid 1 sub a), maar onderaan pagina 1 van de beslissing is *eveneens* aangegeven en gemotiveerd dat bovendien sprake is van ernstig nadeel -ook voor klager zelf- als er reacties komen op zijn digitale gedrag met mogelijk aangiftes tot gevolg en ernstig nadeel, omkering van slaappatronen en decompensatie tot gevolg (ernstig nadeel binnen de accommodatie, artikel 9.6 lid 1 sub b).

Hoewel de klachtencommissie van oordeel is dat verweerster duidelijker dient aan te geven in haar beslissing waarop de dwangbehandeling doelt (artikel 9.6 lid 1 sub a of sub b WvGGZ), is uit de beslissing desondanks voldoende duidelijk dat zowel van ernstig nadeel sprake is als bedoeld in lid 1 sub a als van ernstig nadeel als bedoeld in lid 1 sub b WvGGZ.

In geval van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 9.6 lid 1 sub a WvGGZ dient aangegeven te worden gedurende welke termijn de dwangbehandeling wordt opgelegd, welke termijn niet langer dan 3 maanden kan zijn en de klachtencommissie stelt vast dat die termijn door verweerster in haar beslissing niet wordt gegeven. Indien en voor zover de beslissing van verweerster alleen gebaseerd zou zijn op dwangbehandeling ex artikel 9.6 lid 1 sub a WvGGZ zou de klacht dus gegrond verklaard moeten worden.

Echter, in geval van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 9.6 lid 1 sub b WvGGZ hoeft die termijn niet specifiek te worden aangegeven, doch is de beslissing wel onderworpen aan de criteria van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. Omdat bovendien sprake is van een beperking van het gebruik van communicatiemiddelen is bovendien artikel 9.9 lid 3 WvGGZ van toepassing.

Artikel 9.9 lid 3 WvGGZ bepaalt dat beperkingen in het vrije gebruik van communicatiemiddelen kunnen worden opgelegd, indien:

a. naar het oordeel van de zorgverantwoordelijke van de uitoefening van het recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen ernstige nadelige gevolgen moeten worden gevreesd voor de gezondheidstoestand van betrokkene, dan wel

b. indien dit ter voorkoming van verstoring van de orde of voor de veiligheid in de accommodatie, zoals die in de huisregels is beschreven, of ter voorkoming van strafbare feiten noodzakelijk is.

Verweerster heeft naar het oordeel van de klachtencommissie voldoende gemotiveerd onderbouwd dat dwangbehandeling ex artikel 9.6 lid 1 sub b WvGGZ volstrekt noodzakelijk is om het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van klager binnen de accommodatie doet veroorzaken, af te wenden. Daarbij volgt de klachtencommissie het argument van verweerster dat klager gelet op zijn voorgeschiedenis deze beperking mag worden opgelegd teneinde voor klager zelf reacties op zijn digitale gedrag met mogelijk aangiftes te voorkomen, alsmede het voorkomen van de omkering van

het dag- en nachtritme met mogelijke decompensatie tot gevolg. Aldus is ook voldaan aan het criterium bedoeld in artikel 9.9 lid 3 sub a WvGGZ. In zoverre is de klacht dus **ongegrond**.

De klachtencommissie heeft daarbij met name laten meespelen dat de beperking van het gebruik van de laptop en de telefoon voor klager gering is. Hij mag immers zijn telefoon en laptop dagelijks van 8 uur tot 12 uur, van 13 uur tot 17.00 uur en van 18.00 uur tot 21.30 uur wel gebruiken, dus het overgrote gedeelte van de dag, zodat de beperking betrekkelijk is en daarmee proportioneel. Dat klager de laptop en de telefoon 's nachts niet mag gebruiken is normaal, want de nacht is voor de nachtrust bestemd, niet om te communiceren via laptop of telefoon.

7. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van klagster over de beslissing tot toepassing van verplichte zorg (dwangbehandeling in de vorm van beperking van laptop en telefoon) **ongegrond**

ALDUS gedaan op 5 november 2020 door de klachtencommissie van de Stichting GGzE te Eindhoven, bestaande uit de heer mr. XXXX, vice-voorzitter, en de leden mw. XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.

w.g. XXXX

w.g. XXXX

Voor afschrift,
De secretaris
(mevrouw XXXX)